



Folkhögskoleplan 2014-2016



Landstinget
Västernorrland

Folkhögskoleplan 2014 - 2016

Folkhögskolors uppdrag

Landstinget Västernorrlands folkhögskolor ska genom sina kurser, utbildningar och andra aktiviteter arbeta enligt de syften som anges för statsbidraget till folkbildningen.

Det innebär bland annat att folkhögskolorna ska verka för att

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet.

Folkhögskolorna ska arbeta enligt av skolstyrelsen fastställd studeranderättslig standard för Ålsta, Håla och Örnsköldsviks folkhögskola. Dessutom, i tillämpliga delar, bidra till att uppfylla målen i landstingsplanen, den regionala utvecklingsstrategin (RUS) samt kulturplanen för Västernorrland.

Folkhögskolorna, omvärlden och framtiden

Folkhögskolorna verkar i en tid av stora samhällsförändringar. Utifrån deltagarnas behov ska folkhögskolorna agera aktivt och nyfiskt. I en gemensam bildningsprocess ska deltagare och personal förklara och värdera samhällets förändringsprocesser genom nya kurser, metoder och förhållningssätt. För att möta dessa utmaningar måste skolorna med sin personal själva våga förändring.

Denna skolplan ska vara vägledande för ett antal viktiga gemensamma framtida inriktningar.

Värdegrund

Landstinget Västernorrlands folkhögskolor erbjuder verksamhet med hög kvalitet i en kreativ och utvecklande drogfri miljö. Folkhögskolornas verksamhet utgår från principen om alla människors lika rätt och värde oberoende av personliga egenskaper och funktioner i samhället. Verksamheten bygger på övertygelsen om

att folkhögskolan bidrar till att deltagarna kan skaffa sig förutsättningar för att ta makten över sina liv och vidareutveckla det demokratiska samhället. All verksamhet ska genomsyras av att deltagarna kan påverka utbildningens innehåll och kvalitet.

Övergripande inriktningsmål

Skolplanens övergripande målsättningar är att:

- **Stärka samverkan internt och externt**
- **Stärka skolornas identitet inom ramen för en större skolkoncern**
- **Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet**
- **Utveckla skolornas internationella samarbete**

Utvecklingsområden

Planen utgår från sju utvecklingsområden i syfte att nå målen.

1. Samverkan

Det är en uttalad politisk vilja att fördjupa samverkan mellan Hola, Ålsta och Örnsköldsviks folkhögskola. Exempel på samverkan idag är gemensamma styrdokument och gemensam kurator och viss samordnad verksamhet i frågor kring studie- och yrkesvägledning mellan Hola och Örnsköldsviks folkhögskola. Inom områdena ekonomi och kommunikation har samverkan mellan alla tre folkhögskolor påbörjats med stöd från Regional utveckling. Samtliga skolor arbetar idag också med FB-kvalitet som ett kvalitetssäkringsverktyg.

Mål: Begreppet *Tre folkhögskolor i samverkan* ska ständigt stimuleras och prövas som en självklar del i frågor och beslut rörande skolans alla delar.

Intern samverkan:

- Den samverkan inom olika verksamhetsstöd som i dag prövas mellan skolorna och mellan skolorna och huvudmannen ska utvärderas och planeras för en mer långsiktig lösning i syfte att stärka effektivitet, kvalitet och hållbarhet till förmån för skolornas kärnverksamhet i förhållande till deltagarnas behov.
- Samverkan ska kontinuerligt prövas i syfte att stödja och utveckla pågående kursverksamheter eller planerad start av nya kurser inom respektive skola, inom såväl allmän som särskild kurs. Även vissa uppdragsutbildningar, till exempel kurser i samverkan med Arbetsförmedlingen, ska pröva samarbete och erfarenhetsutbyte i olika former.

- Kurser med inriktning mot hälsa, kultur och kulturarv ska utgöra prioriterade områden för samtliga tre skolor och inspirera till samspel.
- Samverkan med andra verksamhetsområden inom Regional utveckling ska prioriteras med särskild inriktning på kultur, miljö, internationellt samarbete, verksamhetsstöd och systematiskt kvalitetsarbete.
- Samverkan ska ingå som en återkommande punkt på dagordningen för förvaltningens ledningsgrupp.

Extern samverkan

- Ökat samarbete med främst kommunerna i länet, Arbetsförmedlingen och civilsamhälle ska ytterligare utvecklas.

2. Kultur

Folkhögskolor och studieförbund utgör tillsammans Sveriges sannolikt största kulturarena. Kultur är också en stark inriktning vid Hola, Ålsta och Örnsköldsviks folkhögskola.

Mål: Skolornas kulturverksamheter ska, gärna i samverkan med lokala kulturorganisationer och kulturaktörer, ytterligare stärkas och breddas.

- Samverkan mellan folkhögskolorna och kulturverksamheten inom Regional utveckling ska systematiseras. Arbetet ska inriktas på ömsesidig information samt nya former för gränsöverskridande samarbeten och samverkan mellan främst folkhögskolorna och länets andra kulturaktörer som uppbär finansiellt stöd från Landstinget och Regional utveckling.

3. Organisation

Hola, Ålsta och Örnsköldsviks folkhögskola har genomgått betydande förändringar under senare år genom bland annat stor omsättning i skolledningen, omvandlingen av Örnsköldsviks folkhögskola till dagfolkhögskola, ny skolstyrelse genom Regionala nämnden och ny regional utvecklingsdirektör. Vidare har under läsåret 2013/14 en projektanställning som utvecklingsledare inrättats för att ytterligare stimulera och utveckla samverkan och samordning.

Mål: Verksamheten ska utveckla en gemensam, effektiv och tydlig organisation för styrning, ledning och systematiskt kvalitetsarbete som effektivt stödjer skolornas och deltagarnas vidare utveckling.

- Den samverkan inom olika verksamhetsstöd som i dag provas mellan skolorna samt mellan skolorna och huvudmannen ska utvärderas och



grunden läggas för en mer långsiktig lösning i syfte att främja effektivitet och kvalitet.

Ekonomi

Mål: Utveckla tydliga och gemensamma rutiner för ekonomiarbetet.

- Med stöd av ekonomikonsulten för Regional utveckling ska skolornas rutiner inom ekonomi tydliggöras och samordnas. Kompetensen bör stärkas inom ekonomi i allmänhet och om externa finansieringsmöjligheter i synnerhet.

Information

Mål: Utveckla rutiner för systematiskt och gemensamt kommunikationsarbete.

- Med stöd av informatören för Regional utveckling ska skolorna genom informationsansvariga arbeta enligt en gemensam kommunikationsplan och gemensamma rutiner.

4. Arbetssätt och arbetsformer

Utmaningarna är många och skiftande för en folkhögskola med ambitioner att sätta deltagarens behov i första rummet. Därför måste en prioritering av vissa grundförutsättningar alltid granskas och prövas.

Mål: Verksamheten ska ständigt vidareutveckla förhållningssätt, arbetssätt och arbetsformer för att kunna möta den enskilde deltagaren på bästa sätt, såväl i det organisatoriska och personliga mötet som i förhållande till lokaler och didaktik.

Systematiskt kvalitetsarbete

- Rektorerna ska utarbeta gemensamt verktyg för systematisk uppföljning och utvärdering av skolornas uppdrag. I detta arbete ska hänsyn tas till det arbete som pågår nationellt via Folkbildningsrådet och folkhögskolornas intresseorganisationer.

Kompetensutveckling

- Rektorerna ska utarbeta en gemensam plan för kompetensutveckling för skolornas personal. Utgångspunkten ska vara att systematiskt och långsiktigt stärka verksamheten och de enskilda medarbetarnas kompetens för att möta deltagarnas behov.

Deltagarinflytande och studeranderätt

- Rektorerna ska, i samarbete med deltagare och personal och med utgångspunkt i den studeranderättsliga standarden, utarbeta goda rutiner för deltagarinflytande och studeranderätt.

5. Profilerings och huvudmannauppdrag

Hola, Ålsta och Örnköldsviks folkhögskolas huvudman Regional utveckling, arbetar idag med utveckling inom följande områden: internationellt, miljö och energi, tillväxt, trafik och infrastruktur, kultur och utbildning.

Landstinget Västernorrlands folkhögskolor ska som ett grundkrav erbjuda en allmän kurs av hög kvalitet, präglad av flexibilitet i såväl lärandeprocesser som arbetsformer utifrån deltagarnas behov.

Dagfolkhögskolorna i Örnköldsvik och Ålsta Sundsvall ska fortsätta arbetet med att utveckla former för en nutida dagfolkhögskola i stadsmiljö.

Därutöver ska varje enskild folkhögskola ha en särskild profil. Målet är att de tre skolorna ska möta angelägna behov och komplettera varandra inom ramen för en skolkoncern.

Innebörden av en skolprofil behöver inte vara lika för varje skola. I en skola kan den genomsyra hela verksamheten medan den i en annan skola kan finnas till i form av en speciell kompetens eller särskilt ämnesområde där skolan utmärker sig särskilt positivt. Viktigt är dock att huvudmannauppdraget ska vara tydligt kommunicerat och kunna utvärderas mot statens syften och huvudmannens intentioner.

Inriktningar för 2014 – 2016

Hola folkhögskola

Skolans profil ska vara kultur, miljö och hälsa.

Under dessa rubriker har skolan frihet att i en vidare mening utveckla såväl pågående som nya kursinriktningar inom begreppen kultur, miljö och hälsa. Här bjuds goda möjligheter för samverkan och synergieffekter i enlighet med skolplanen, såväl i förhållande till interna som externa organisationer och aktörer. Kramfors kommun har en livskraftig musikteaterverksamhet. I såväl Sollefteå som Kramfors finns estetiska gymnasieutbildningar med inriktning mot scenkonst. I närområdet finns också ett antal vitala aktörer inom musikal, revy och underhållning. I avsaknad av högre utbildning i länet inom scenkonsten, får folkhögskolan här en särskild roll, inte minst för deltagare med särskilt intresse

och behov av fördjupning.

Traditionella och nya kulturella sceniska uttryck kan utvecklas för sig eller kopplas till fördjupade studier kring våra historiskt intressanta miljöer och vårt starka kulturarv. Nyvunna kunskaper om kulturens positiva roll i förhållande till hälsa och välbefinnande bör också vara intressant att pröva och omsätta i ett sammanhang av folkbildning. Kultur i vården är ännu ett utvecklingsområde där det idag pågår försöksverksamhet på olika håll i landet. Hälsoperspektivet avspeglar sig i ett flertal kurser och har traditionellt varit ett av Hola folkhögskolas prioriterade områden.

Miljö är väl etablerat på Hola folkhögskola. I ett bredare samhällsperspektiv är miljö ett ständigt aktuellt och efterfrågat tema. Miljö kan också kopplas till entreprenörskap och landsbygdsutveckling.

Ålsta folkhögskola

Skolans profil ska vara musik och integration.

Musik

Västernorrlands län kan genom ett medvetet samordnings- och utvecklingsarbete med fog kunna marknadsföras som Musikens län. Idag finns musik som viktiga inslag på samtliga länets fem folkhögskolor. Kommunala kulturskolan finns i alla länets kommuner. Två unika musikproducerande yrkesutbildningar med internationella kopplingar finns i Örnsköldsvik. Även gymnasier satsar på musik. Länet har också en stark tradition av yrkesverksamma musiker, organisationer och grupper inom olika genrer. Allt från Scenkonstbolagets musikverksamheter till världsartister inom populärmusiken.

Ålsta folkhögskola ska vidareutveckla musikprofilen, gärna i nära samverkan med Ånge kommun och Scenkonstbolaget. Utifrån begreppet Musikens län är det angeläget att söka former för en tydligare och bättre samordning mellan olika aktörer, till förmån för utbildning, kompetensutveckling och entreprenörskap inom musikområdet.

Integration

Folkhögskolorna i Sverige har hjälpt generation efter generation in i studier, arbete och samhälle, men hittills varit en relativt outnyttjad resurs när det gäller integration av nyanlända. Ålsta folkhögskola ska ta ett särskilt ansvar för att samla kompetens, inspirera och utveckla kurser utformade utifrån de nyanländas behov och förutsättningar. Detta ska ske i samverkan med Örnsköldsviks och Hola folkhögskola. På så sätt ska landstingets folkhögskolor bidra till nyanländas etablering i samhället.

Ålsta folkhögskola Sundsvall ska också utveckla samarbetet med lokalsamhället som ett led i arbetet för att utveckla en dagfolkhögskola i urban miljö.

Örnsköldsviks folkhögskola

Skolans profil ska vara kultur, tillgänglighet och entreprenörskap.

Kultur och funktionsnedsättning

Örnsköldsviks folkhögskola (tidigare Hampnäs folkhögskola) har en framgångsrik tradition av att arrangera kurser med särskild inriktning på deltagare med utvecklingsstörning. Kurserna drivs bland annat i samarbete med Örnsköldsviks kommun och har vidareutvecklats efter skolans flytt till centrala Örnsköldsvik. Kurser inom kultur för personer med funktionsnedsättning ska vara en fortsatt viktig del av verksamheten.

Kulturella och kreativa näringar

Efter omvandlingen till dagfolkhögskola 2011 har vissa nya kurser med inriktning mot kulturella och kreativa näringar prövats med framgång. Den utvecklingen ska fortsätta med särskild inriktning mot kurser inom konst, litteratur, media samt ljud och bild. Inriktningen ses också som en kompletterande del i den satsning på yrkesförberedande undervisning inom kulturella näringar som sedan tidigare är ett utvecklingsområde i Örnsköldsviks kommun. I samverkan med Mellansels folkhögskolas yrkeshögskolekurs Musikmakarna, och musikskaparskolan Dreamhill som drivs i Örnsköldsvik av Storumans folkhögskola, bör ett vidare samarbete kunna leda till en spännande utveckling av nya och intressanta möjligheter för unga med intresse att utveckla sig inom de kreativa näringarna. Även samarbetet med Scenkonstbolagets filmverksamhet bör fördjupas.

Örnsköldsviks folkhögskola ska också prioritera att i samverkan med lokalsamhället utvecklas som dagfolkhögskola i urban miljö.

6. Skolstyrelse och verksamhet

Det är en folkhögskolas styrelse som har det yttersta ansvaret för verksamheten. Sedan 2010, då de lokala skolstyrelserna avvecklades, är Regionala nämnden skolornas gemensamma skolstyrelse.

Det är av avgörande betydelse för skolornas utveckling att verksamhet och styrelse utvecklar goda former för dialog.

Mål: Det ska finnas tydliga och effektiva former för information och dialog mellan skolstyrelse och skolor.



- Skolstyrelsen ska regelbundet besöka verksamheterna. Styrelsen kan utse en eller flera ledamöter som särskilt ansvariga för en eller flera skolor. Besöken ska återspeglas till styrelsen.
- Det ska arrangeras en årlig folkbildningskonferens på Håla folkhögskola. Styrelsen ges då möjlighet att närmare lära känna verksamheten. Konferensen kan också i valda delar vända sig till företrädare för andra verksamheter inom folkbildningen, såsom andra folkhögskolor, studieförbund och folkbibliotek. Programmet ska innehålla aktuella och engagerande frågor kring folkbildningens utveckling.

7. Internationellt

Bildning och utbildning måste i globaliseringens tidevarv leva i symbios med omvärlden. Folkhögskolans idé och miljö ger goda förutsättningar för internationell dialog. Ökad förståelse mellan kulturer är i sig ett mål, men kan också bidra till idéer, inspiration och förnyelse av den egna verksamheten. För människor som söker sig till vårt land ska folkhögskolan vara ett självklart alternativ.

Mål: Landstinget Västernorrlands folkhögskolor ska delta aktivt i internationella organisationer och nätverk.

- Rektorerna ska i samverkan med den internationella verksamheten inom Regional utveckling identifiera och planera deltagande i relevant internationellt samarbete.